

GÖTZ NÁNDOR
A LEGFONTOSABB KÉRDÉS
Mesterkurzus Japánban-pedagógiai elméletek és gyakorlatok

Götz Nándor

Idén kilencedik alkalommal térhettem vissza Japánba, ahol a koncertek mellett legtöbbször kurzust is tarthatok tehetséges növendékek számára.

A 33 év alatt sokat változott Japán is és persze én is, de biztosan mondhatom, hogy az idő múlásával egyre szorosabb szálak fűznek ehhez az országhoz és kultúrájához.

A növendékek rendkívüli felkészültsége, szorgalma és tiszteletteljes kedvessége vár minden egyes alkalommal.

Ezen a nyáron is izgatottan vártuk feleségemmel Illésfalvi Edit hegedűművésszel ezt a visszatérő élményt.

Közös koncertprogramunk előtti napon egy esős délutánon érkeztünk Nagano-ba.

Mondhatom, hogy életem egyik legszebb esős napja volt. A 16 óra hosszú repülőút és a Shinkansen szuper expresszvonat száguldása után egy autó várt ránk, amellyel a hegyek között bolyongva értünk a nagyszerű Yarvi Hall koncertteremhez.

Az előtérben elköltött igazi tradicionális japán ebéd közben már gyülekeztek a növendékek hangszereikkel. Egy fúvószenekari darab próbája, vezénylése, és minden ezzel összefüggésbe hozható tudás átadása volt ezúttal a feladatom.

ITT ÁLLJUNK MEG EGY PILLANATRA!!!

Mi az amit átadhatok abból a 35 év előadói és tanári tapasztalatomból, tudásomból, amely tényleg nagyon sokszínű, mondhatni szinte szünet nélküli igazi kaland volt eddig.

Amit előre kell bocsájtanom: hálás vagyok a sorsnak!

Mindig nagyon izgalmas, kihívásokat tartogató projektekben vehettem részt. Én kerestem a kihívásokat és kalandokat, vagy ők találtak meg engem??

Szeretném itt felsorolásszerűen felidézni a legérdekesebbeket. Nem azért, hogy önéletrajzot írjak, hanem azért, hogy ebben a cikkben átláthassuk együtt a fő kérdést: hogyan adhatjuk át minél több tapasztalatunkat, tudásunkat a következő generációknak úgy, hogy az igazán megérintse őket, és ezáltal teljes mértékben befogadják?

Azt, hogy ez a FŐ KÉRDÉS és valóban a LEGFONTOSABB KÉRDÉS komolyan gondolom. Azt látom: a generációs különbségek mára elvesztik értéküket.

A régmúlt időkben alapvető volt, hogy az új generációk az idősebbektől tanultak szinte mindent. A világ egyre gyorsuló változása mára sok mindent megváltoztatott.

Mivel idén töltöm be 60. életévemet, kérem az olvasót, ne vegye zokon, ha úgy érzem ideje itt számot vetnem. Nem reklámról van szó, hanem a legfőbb kérdésre szeretnék hiteles választ adni.

LÁSSUK ELŐSZÖR TEHÁT A LEGFŐBB KIHÍVÁSOKAT, AMIKKEL ÉN TALÁLKOZTAM EDDIGI PÁLYÁM SORÁN!

Előadó művészet

1989 és 1991 között tagja a Yehudi Menuhin által vezetett nemzetközi ifjúsági zenekarnak Franciaországban.

*1990-ben kortárszenei különdíjat nyernek Szicíliában az Akadémia Fúvósötössel.
1993-tól alapító tagja a kölni Musikfabrik modernzenei együttesnek, akikkel azóta több száz koncertet játszott többek között a párizsi Opera Garnier-ben, a new yorki Lincoln Center-ben, a londoni Barbican Hall-ban, a Velencei Biennálén, a Teatro alla Scala Milano-ban, és a japán Contenperory Music Festival meghívottjaként.
2000-től meghívást kapott az Ensemble Modern és Klangforum Wien modernzenei együttesek munkájába is.*

1996-tól 2005-ig tagja a Magyar Korál Kvintettnek, akikkel a hazai fellépések mellett az USA-ban, Norvégiában és az Arab Emirátusokban koncertezett.

1998-ban jelent meg Satie-xophone - című lemeze a Hungaroton Classic kiadónál, saját Debussy, Ravel, Satie átirataival. Ez az első CD, amelyen magyar előadó klasszikus szaxofon felvételeit adja közre hazánkban.

2000-ben ősbemutatóját játszotta Mauricio Kagel baritonszaxofonra és vegyes karra írt Burleske-című művének az Expo2000 Hannover világkiállításon, a WDR énekkarával, a szerző vezényletével.

2003-ban Jacques Ibert: Concertino da Camera - című művének magyarországi ősbemutatóját játszotta a Duna Szimfonikus Zenekar közreműködésével.

2004-ben alakult meg a Götz Saxophonpe Quartet, melynek repertoárja saját feldolgozások és kompozíciók áll. Sounds at an Exhibition-című lemezük 2005- ben jelent meg. Azóta több mint 600 koncertet adtak.
1993-tól napjainkig 9 alkalommal turnézott kamarazenei koncertekkel Japánban, ahol mesterkurzusokat is tart.

Pedagógia

A hazai klasszikus szaxofon oktatás megteremtésében úttörő szerepet vállalt.
2000-ben indította el az ország első középfokú klasszikus szaxofon osztályát a Weiner Konzervatóriumban.

2014-ben csatlakozott a Bartók Konzi UZP programjához. Ebben önálló tevékenysége audiovizuális műhelye, melyet mentorált csoportmunkára épít.

Legfontosabb bemutatói

Stravinsky: Egy katona története;
Stravinsky: Három balett-a Táncművészeti Egyetemmel közös produkció;
Némafilmek és tervezett zenei improvizációk-Rene Clair, Charlie Chaplin;
Egyedi hangszerek tervezése, építése és ezekre írt kompozíciók;
Számítógépes vizualizációk és a zene (jazz tanszak);
Tradicionális zenék és az asszociatív improvizáció;
Frank Zappa és az akciófestészet;
Ligeti-Kubrick: 2001 Űrodüsszeia-Magyar Zene Háza;
Art and Science - Az ELTE-vel és Metropolitan Egyetemmel közös együttműködés;
A fából faragott királyfi-Bartók műve és inspirációi a világban-Magyar Zene Háza (együttműködve a San Francisco College of Music, Sydney Conservatory of Music, KM Conservatory of Music Bangalore-India egyetemekkel);
Játékok-Kurtág 100-Magyar Zene Háza.

Külföldi pedagógiai tevékenységek

masterclass Japan, Nagano 2006, 2009, 2016, 2023, 2026;
2015 óta a Zenélő Budapest nyári fesztivál ötletgazdája és művészeti vezetője, ahol egyedi közösségi hangszereket is tervez, melyek akár zenei előképzettség nélkül és élményt jelentenek az ingyenes programokon. 2021-ben pedagógia Artisjus - díjban részesült.

Zeneszerzői tevékenysége:

legfontosabb átiratok:
R. Strauss: Hétfátyol tánc a Salome-című operából (altszaxofon-zongora változat);
Debussy: Images pour Orchestra (szopránszaxofon-négykezes zongora változat);

Debussy: A boldog sziget (szopránszaxofon-zongora változat)
Ravel: Sonate (szopránszaxofon-zongora változat);
Gershwin: Rhapsody in Blue (klarinét-zongora változat);
Bartók: A fából faragott királyfi (szopránszaxofon, hegedű, zongora változat).

Legfontosabb saját művek

Hokethus-Nyolc tétel szaxofon kvartettre (premier: 2010 Magyar Rádió, Götz Saxophone Quartet);
Saxophone Concerto (premier: 2019, Duna Szimfonikus Zenekar, vezényelt: Deák András);
Concertro for Saxophone and Jazz Band (premier: 2021, Modern Art Orchestra, vezényelt: Fekete Kovács Kornél);
The Sword of Antony-crossover opera (premier: Madách Színház 2005, San Francisco Theater Festival 2005);
Nanny Rose-koncertopera egy felvonásban (Modern Art Orchestra).

Számára írt szaxofon művek:

Mauricio Kagel: Burlesque (premier: Expo2000-Hannover a szerző vezényletével);
Láng István: Sassonanti (premier: 2006 MiniFesztivál);
Kocsár Miklós: Fantázia szaxofonra és hárfára (premier: 2010 MiniFesztivál);

Egyéb magyar művek hazai bemutatóit játszotta

Pongrácz Zoltán: Concertino (magyarországi premier 2012-Kortárs Park);
Patatich Iván: Concerto for Saxophone and live electronic (magyarországi premier: 2012-Kortárs Park);

Felmerül a kérdés, hogy miért alakult ilyen szerteágazónak a pályám, és hogyan lehet ezt a tapasztalatot hatékonyan átadni?

Arra a következtetésre jutottam, hogy nem tudatosan, hanem ösztönszerűen keresem a saját utamat. Nem követek kitaposott ösvényeket, hanem azt tartom a legfontosabbnak, hogy a magam útján járjak.

A felfedezés öröme hajt minden téren, legyen az zene, utazás, pedagógia, bármi az életben.

Az érdekes ebben az, hogy ezt tartom a legfőbb válasznak és tanácsnak, átadnivalónak a második kérdésre is. Ez a hozzáállás mindenképpen harmonizál a mai világgal is.

Már a többéves képzések alatt is elavulhat olyan tényközlő tananyag, amely kizárólag a múlthoz kötődik. Ezért a tapasztalatok, tudás átadásán kívül egy olyan közös gondolkodást kell kialakítani minden egyes tanórán, ahol a növendékek őszinte

kíváncsisága, érdeklődése bontakozhat ki. Ezt elérhetjük adott témakörök kibontásával, kivetítve a élet bármely más területeire (pld. társzművészetek, távoli kultúrákkal való összehasonlítás, vagy akár elvontabb összefüggések bevonásával), vagy konkrét, őszinte, valósídejű közös gondolkodásra alapozott útkereséssel.

Ha a fiatalok megérik és megértik a felfedezés örömet és értékét, akkor nyert ügyünk van!!!

A KILENCEDIK JAPÁN ÚT FOTÓI

Tanárokkal és növendékek között. Piros ruhában Götz Nándor párja: Illésfalvi Edit hegedűművész

